

The Polemic of Chapters 3-4

1. Talmud, Chagigah 14a

שמונה עשרה קללות קילל ישעיה את ישראל ולא נתקררה דעתו עד שאמר להם המקרא הזה ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד...

Isaiah cursed Israel 18 times [in this passage], and he was not calmed until he said this: "The youth will reign over the aged, and the lowly over the honoured"...

2. Talmud, Shabbat 54b-55a

מאי דכתיב "ד' במשפט יבא עם זקני עמו ושריו" - אם שרים חטאו, זקנים מה חטאו? אלא אימא על זקנים שלא מיהו בשרים.

What is the meaning of "Gd will come in judgment with His elders and nobles"? If the nobles sinned, how did the elders sin? Rather, "upon the elders for not protesting against the nobles."

3. Abarbanel to Yeshayah 4:1

לא היתה כוונת הנביא לומר שכל הרעה הזאת תהיה בעבור חטא הגאווה שנמצאת בבנות ציון, כי הנה כל הרעה אשר מצא את בני יהודה בימי אחז היה על עון העבודה זרה ושאר העבירות שנמצאו באותו דור במלך ובעם. אבל אמר שכאשר ימותו כל כך מהם במלחמות תוסר מן הנשים גאותן ותכשיטיהן ותורידו עדיין מעליהן...

The intent of the prophet was not to say that all of this evil would happen because of the sin of arrogance found in the daughters of Zion. All of the evil which befell Judea in the time of Achaz was for the sin of idolatry and the other sins found in that generation, in the king and the nation. But it said that when so many of them would die in battle, then their arrogance and ornamentation would disappear from the women, and their crowns would be removed from them...

4. A unique view by Rabbi Yosef Carmel <https://xn-febl3a.co.il/929/337/1231>

- The wealthy women of 3:16-17 and Amos 4:1-3
- The painted women of 3:18-4:1, Devarim 21:10-13 and Judges 5:30

5. Prof. Amos Chacham, Daat Mikra pg. 18

אין בנבואות ישעיהו נבואת פורענות מפורשת על חורבן ירושלים בעתיד (כדוגמת הנבואה במיכה ג:יב)...

Isaiah's prophecies do not include explicit prophecies of punishment regarding future destruction of Jerusalem (as in Michah 12)

6. Abarbanel to Yeshayah 4:5

אומר אני שהדבור הזה כולו המשליי ואינו כפשוטו. יאמר שבימי חזקיהו יהיה הש"י שומר את ירושלים ואת יושביה בהשגחה נפלאה ובשמירה מעליא כיום עלותם מארץ מצרים...

I say that this is all a parable and not meant literally. It says that in Chizkiyahu's time Gd will guard Jerusalem and its inhabitants amazingly, with superior protection, like the day when they ascended from the Land of Egypt...

Chapter 5: A Personal Message

7. Abarbanel to Yeshayah 5, Introduction

אמנם השירה אי זו שתהיה היא ברוח הקדש, ולכן אינה מפעל ד' כי אם מפעל הנביא עצמו שסידר אותה, כי כמו שזכרתי אינו מהבטל שהנביאים עם היותם רואים פעמים רבות מראות נבואי' אמתיות הנה בהיותם יקצים ומבלתי נבואה ידברו דברים ברוח הקדש... לכן יחסה הכתוב תמיד אליהם לא לד' יתברך, כי הנה אמר בשירת הים (שמות טו, א), "אז ישיר משה ובני ישראל... אשירה לד'..." כי משה ובני ישראל עצמם סדרו אותה שירה והמשילו הקב"ה בגבור ואיש מלחמה...

רוח הקדש אינו כן כי אין בו ראיית צורות ומשלים ואין בהגעתו תרדמה וביטול החושים, אבל הנביא רוצה ובוחר לדבר מה שירצה, ודרכו להפליג לדבר דברים בחכמות או בתושבחות או בדברי אזהרה, וזה כלו בעת היקיצה והשתמש החושים על מנהגיהם, ומפני שילוח אליו רוח ועזר אלקי לדבר דבריו נקרא מדרגתו רוח הקדש.

In truth, this song, as it is, was via Divine inspiration. Therefore, it was not a Divine creation, but the creation of the prophet himself, who arranged it. As I have mentioned, it is not impossible that a prophet, despite seeing true prophetic visions many times, might while awake, and not experiencing prophecy, speak words with Divine inspiration... Therefore the text always ascribes it to them and not to Gd, for it said at the Song at the Sea, "Then Moshe and the Children of Israel sang... I will sing to Gd..." for Moshe and the Children of Israel themselves arranged that song, and compared Gd to a mighty warrior...

Divine inspiration is not thus, for it lacks any visions of forms or parables, and it does not come with sleep and the loss of one's senses. But the prophet desires and chooses to speak as he chooses, and his way is to expand and speak

wisdom or praises [of Gd] or warnings, all while awake and using his senses normally. And because he is accompanied by a Divine spirit and assistance in speaking, his level is called "Divine inspiration".

5:1-7 Gd Sues the Vineyard

8. Abarbanel to Yeshayah 5:7

וגלה הנביא שהכרם ההוא נאמר על בית ישראל שהם עשרת השבטים, ושאיש יהודה לא נכלל במשל הכרם, אבל הוא נטע אחר שד' ית' משתעשע בו.
The prophet revealed that this vineyard is the House of Israel, meaning the ten tribes, and that Judea is not included in the parable of the vineyard. It is another plant, which Gd finds pleasant.

9. Radak to Yeshayah 5:1, 5:3

ודבר זה המשל על אנשי דורו לפי שהוא שבה האוהב ואהבתו עם האהוב... והוא משל לקל עם כנסת ישראל.
אתם בעצמכם תהיו שופטים ביני וביניכם, ואמר "יושב ירושלם ואיש יהודה" כי שאר עשרת השבטים גלו כשנאמרה נבואה זו...
This is a lesson about his generation; it is the lover's praise and love for the beloved... A parable for Gd and the Jews.
"You, yourselves, judge between Me and yourselves." And it said "residents of Jerusalem and man of Judea" for the other ten tribes had been exiled when this prophecy was said...

10. Malbim to Yeshayah 5:3, 5:5

מזמין את יושב ירושלם, עיר הממלכה, ועמהם כל שבט יהודה שעדיין לא חטאו, הם יהיו שופטים בין ד' ובין כרמו שהם עשרת השבטים ומלכות אפרים, לראות מי החייב בדבר.
אחר שברר לפני השופטים שהכרם עצמו אשם ופשע בעצמו, מודיע את העונש אשר בדעתו לעשות לו:
He invites the residents of Jerusalem, the royal city, and with them the entire tribe of Yehudah who had not yet sinned, to judge between Gd and His vineyard, the ten tribes and the kingdom of Ephraim, to see who is liable in the matter.
After clarifying before the judges that the vineyard itself had personally incurred guilt, he communicated the penalty he wishes to give it.

11. Radak to Yeshayah 5:7

מתחילה כשנטעם נטע שעשועיו היו, שהיה משתעשע בהם ושמה עמהם כשהיו עושים מעשיל טובים, וקוה מהם שיעשו תמיד מעשים טובים ויעשו משפט העניים כמו שהיה עושה עמהם תמיד טובות:
Initially, when Gd planted them, they were His pleasing plant; He enjoyed them and rejoiced in them when they performed good deeds. He hoped that they would always engage in good deeds, and perform justice for the needy, as He always benefited them.

5:8-23 The Six Cries of Woe

12. Midrash Tehillim 1:8

עשרים "אשרי" כתיב בספר תהלים, כנגד עשרים "הוי" שכתוב בספר ישעיה...
Twenty "Ashrei"s are recorded in Tehillim, parallel to the twenty "Hoi"s recorded in Yeshayah.

13. Rashi to Yeshayah 5:8

מקריבים בתיהם זה אצל זה ומתוך כך גוזלים קרקע העניים החלשים שבין ב' הבתים וכן שדה בשדה:
They bring their houses close to each other, and so steal the land of the weak paupers between the two houses...

14. Talmud, Sotah 48a

אמר ר' יוחנן כל השותה בארבעה מיני זמר מביא חמש פורעניות לעולם, שנאמר "הוי משכימי בבקר שחר ירדפו מאחרי בנשף יין ידליקם, והיה כנור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת פועל ד' לא יביטו." מה כתיב אחריו? "לכן גלה עמי מבלי דעת"...
Rabbi Yochanan said: Any who drink with four types of music bring five punishments to the world, as in Yeshayah 5:11, after which is written 5:13...

15. Radak to Yeshayah 5:16

אז תראה גבהות ד' בעבור המשפט שיעשה בישראל, ותגלה קדושתו בעבור הצדק שיעשה:

16. Talmud, Succah 52a

לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה...

17. Midrash, Bereishit Rabbah 36:3

ג' הם שהיו להוטים אחר האדמה ולא נמצא בהם תועלת, ואלו הן, קין, נח, ועזיהו...